

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

16 Quando præscriptio dicatur non procedere, dormire, interrumpi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

nammo fieri, aut concedi solet, vt ea quæ sunt meri & mixti imperij. Vide suprâ Dub.10.& 12.

Nulla modo prescribuntur.

Nulla autem modo præscribi possunt, Primò, exemptio ab obedientia Superioris, & alia, de quibus Dub. 12. Secundò, res vsibus publicis deputatæ; vt forum, via publica, pons: hæc nec in totum, nec in partem præscribi possunt. Tertio, Ius decimarum percipiendarum à laico. Et quidem si de ipso primæuo & fundamentali iure loquamur; nullo modo à laico præscribi potest, quia est spirituale, fundatum in ministerio sacro. Si autem de aliquo iure, quod ab illo primæuo sit deriuatum, vt est ius feudale, quo olim, nimirum ante Concilium Lateranense sub Alexandro III. circa annum Domini 1179. celebratum, laicis interduum decimæ solent concedi; dubium est, an hoc Ius aliqua ratione post illud Concilium possit præscribi. Couarru. lib. 1. variarum cap. 17. num. 5. negat: quia, inquit, non solum ius commune illis resistit, & mala fidei præsumptio, sed etiam facti sunt incapaces per illius Concilij decretum; quod habetur cap. Quamuis. 17. & cap. Prohibemus. 19. de decimis. quando autem est incapax, non habet locum præscriptio. Nihilominus, si cuius maiores à tempore cuius initij non extet memoria, tale ius possedissent, præsumerentur habuisse ante Concilium, nec opus esset alia tituli probatione, vt plurimi Doctores, quos ipse Couarru. citat & sequitur, docent. Quarto, Limites Prouinciarum, Episcopatuuum, & paræciarum: quod intellige, si de his constet; si autem non constet, præscribi possunt. Quintò, Res indiuisa communis pluribus, nullo tempore ab aliquo illorum præscribi potest; quia ille nomine aliorum possidet. Colligitur L. Si communem. 10. 7. Quemadmodum seruitus amittatur. Vide plura apud Siluest. Præscriptio secundò.

DVBITATIO XVI.

Quando præscriptio dicatur non procedere, dormire, interrompi.

49 **R**espondeo & Dico Primò, Præscriptio dicitur non procedere, quando ob aliquam causam non incipit, vel non potest incipere. Ita Couarru. reg. Possess. §. 12. Hoc fit potissimum ob 4. causas. Primò, si desit possessio ciuilis. Secundò, si desit titulus, non potest incipere præscriptio triennis, decennis, aut vicennis: potest tamen tricennis; vt dictum est Dubitat. 8. Tertio, si desit bona fides. Quarto, si res non possit alienari, lege resistente; vt dictum est de fundo tali, de bonis aduentitij filij familias, de legato, fideicommissò, maioratu.

Dormire dicitur.

Dico Secundò, Præscriptio dicitur dormire, quando iam inchoata aliquanto tempore cessat; ita tamen, vt illo exacto, rursus vim habeat, & continuetur cum tempore priore. Sic dicitur dormire Primò, tempore belli, quando ius non dicitur, vel homines diffugiunt in aliud territorium. Similiter tempore pestis. Secundò, quando Ecclesia caret Rectore, cessat contra Ecclesiam. Tertio, quando is contra quem præscribitur non potest agere; vt est filius familias, pupillus durante ætate papillari, (nempe vsque ad annum 14. exactum

in mare; in femina vsque ad 12. exactum,) vxor viuente marito. Vide Siluest. Præscriptio 1. numero 9.

Dico Tertio, Præscriptio dicitur interrompi, quando inchoata ita cessat, vt si rursus reuiuiscat, non continuetur cum tempore priore; sed de nouo debeat inchoari.

Hæc interruptio generatim fit dupliciter: primò, naturaliter. secundò, ciuilitate. Naturaliter interruptitur, quando incipit aliquid deesse, quod est necessarium ad naturam præscriptionis; vt possessio, vel bona fides. Ciuilitate interruptitur, quando per aliquem actum iuridicum interpellatur; vt, per litis contestationem, vel citationem: vt docet Couarru. §. 12. ex Panorm. & alijs. Triennis vsucapio non interruptitur litis contestatione. Si tamen is, qui volebat ita vsucapere, condemnatur, debet rem restituere: si non condemnatur, maneatque in bona fide, expleto triennio illam poterit retinere. Decennis tamen, vicennis & tricennis interruptitur, litis contestatione facta coram Iudice competente. Si tamen actor succubuerit in lite, vel si litem sponte deseruerit, non interruptitur. Similiter si animo tantum interrompendi præscriptionem, litem mouerit. His addo, præscriptionem contra actionem fisci interrompi sola citatione. De his plura apud Couarru. & Siluest. sed parum vilia Theologo.

DVBITATIO XVII.

Vtrum qui legitime præscripsit rem aliquam, si termino præscriptionis elapso, constet fuisse alienam, teneatur eam restituere.

Multi existimant, talem teneri ad restitutionem, nisi intercesserit negligentia domini in re sua inquitenda: ita Adrian. in 4. q. 2. de Præscript. p. 166. Ioannes Med. C. de Restit. q. 8. eiusdem sent. videtur Scotus in 4. d. 15. q. 2. §. De secundò; nam eodem fundamento nititur: & Gabr. ibid. q. 14. a. 1. in fine, & alij nonnulli: fundamentum huius sententiæ est, Quod leges præscriptionis videantur solum vel potissimum institutæ in pœnam negligentia domini: vbi ergo negligentia non interuenit, ibi locum non habere. quare is qui vsucepit, vel præscripsit, ad restitutionem obstrictus erit, vbi constiterit nullam negligentiam intercessisse. Sed contrarium est verius.

Vnde Dico Primò, non solum quando domini prioris intercessit negligentia, sed etiam quando constat nullam intercessisse, res legitime præscriptæ transeunt in dominium noui possessoris, ita vt non teneatur eas restituere, nisi prior dominus per iudicem restituatur in integrum. Ita Couarru. ad reg. Possessor. p. 3. §. 2. n. 3. vbi multos alios refert. & Sotus lib. 4. de Iustitia quæst. 5. art. 4. & passim Doctores.

Probat; quia L. 3. 7. De vsucapionibus, definitur vsucapio esse dominij acquisitio per continuationem temporis lege desinit: ergo transacto illo tempore, non tenetur is, qui vsucepit, ad restitutionem, cum dominium acquisierit. Secundò, Leges præscriptionis numquam meminerunt, eam statui in pœnam negligentia dominorum: sed ob bonum